

Lenkai susirupinę del Vokiečių pasisekimų

Nors Lenkija turi didžiausią kariuomenę

Senatorius Edge organizuoja "šlapius" kolegas prieš prohibiciją

Lenkai susirupinę vokiečių pasisekimu Genevoj

Itaria, kad Berlinas, atsiekęs taikos vakaruose, pradės agresingą politiką rytuose

Bendros Lenkijos karo jėgos siekia 400,000 ginkluotų vyrų ir oficerų

VARSUVA, XII. 15. — Varsuvos laikraščiai, kalbėdami apie pertraktacijas del Vokietijos nusiginklavimo, sako, kad Vokietija turėjus pasisekimo Genevoj daugiausiai Lenkijos lėšomis.

VARSUVA, XII. 15. — Oficialiniu paskelbimu, Lenkija šandie turi reguliarinę armiją iš 258,095 kariuomenės ir 179,000 oficerų. Laivynas turi 236 oficerus ir 2,124 laivyno kariuomenės.

Socialistų laikraštis Robotnik vedamajame straipsny pareiškia nuomonę, kad Vokietijos politika buvus užtikrinti sau taiką vakary seniose, idant galėtų pradėti stiprią ir agresingą politiką rytuose.

Armija ir laivynas 1927 metais Lenkijai pareis 613 milijonų zlotų arba 76 1/2 milijono dolerių. I tuos skaitmenis neįeina policijos jėgos, kurios, Pilsudskio patvarkymu, tapo visai militarizuotos; neįeina į juos nei specialūs militariniai korpusai, kurs saugo Lenkijos Rusijos sieną ir Lenkijos Lietuvos demarkacijos liniją.

Lenkų spauda rodo didelio susirupinimo tuo, kad didžiosios valstybės užurpuojančios sau vietas Tautų Sąjungos taryboje. Nors Francija parodžius savo lojalumą Lenkijai, vis tik negali būti kalbos apie palikimą Paryžiui ginti Lenkų interesus.

Tuo budu Lenkija turi didžiausią ginkluotą armiją visoje centralinėje Europoje. Jos armija yra keturis kartus didesnė už Vokietijos, nors ji turi tik 30,000,000 gyventojų, tuo tarpu kai Vokietija turi daugiau kaip 60,000,000 gyventojų.

Vėl samokslas prieš Ispanijos valdovus

LONDONAS, XII. 15. — Praneša, kad Ispanijos žvalgyba susekusi naują samokslą prieš karalių Alfonso ir diktatorių Primo de Rivera. Trylika samokslininkų anarchistų buvo areštuota.

Lenkų armija yra daug stipresnė už sovietų Rusijos. Tiesa, Rusija gali pastatyti frontan milžinišką vyrų skaičių, bet ji menkai ginkluota, neturi naujoviškiausių karo pabukų.

400,000 svetimšalių nori but francuzais

PARYZIUS, XII. 15. — Daugiau kaip 400,000 svetimšalių pareiškė noro tapti Francijos piliečiais.

AR NORI KĄ PARDUOTI, PIRKTI AR PAIEŠKOTI

Naujienos pagalbės jums. Desėtkai tukstančių Naujienu skaitytojų ieško bargenu Naujienose ir skaito klasifikuotų jų skelbimų puslapius kasdien. Parašykite į Naujienas ką turit parduoti, o pirkėjų atrastit greičiausia.

Akivaizdoj tokių milžiniškų Lenkijos karo pajėgų, Vokietijos tvirtovių svarbumas rytuose pasieniu, del kurių Lenkai taip skundžiasi, yra tik iliuzija. Militariniai ekspertai sako, kad nors Vokietija, be abejo, peržengus Versalės sutarties sąlygas, padidindama betoninių rusių skaičių apie Karaliaučiu, Glogau, Lotzeną ir Kuestriną, tačiau jų militarinė vertė esanti zero. Gerai šarvuota armija, norėdama, galinti tokių rusių įsteigti per dvidešimt keturias valandas, bet jie gali but lengvai sunaikinti per daug trumpesnį laiką, atsizvelgiant į milžinišką artilerijos ir aviacijos ardomųjų patukų pažangą.

Arti 6 milijonų svarų kalakutienos šaldyklose

WASHINGTONAS, XII. 15. — Žiemos šventėms kalakutienos ir kitokios paukštienos nestokos niekam, t. y. kas tik turi perkamųjų. Agrikultūros departamentas skelbia, kad dabar šaldyklose esą sukrauta 750,000 svarų kalakutu daugiau, ne kad buvo pernai tuo pačiu metu. Gruodžio 1 d. kalakutu šaldyklose buvo 5,907,000 svarų.

WASHINGTONAS, XII. 15. — Užmušęs aukštąjį konstabelį Jean Mesierą ir sužalojęs šerifo sunų C. Jamiesoną, kalvis W. Delorme nusišovė, užsibarikadavęs Brooks viešbučio kambary, kame jis buvo apsištojęs.

Saukia "šlapiųjų" senatorių pasitarimą

WASHINGTONAS, XII. 15. — Senatorius Edge (dem., N. Y.) ėmė organizuoti "šlapiuosius" senato narius kovai už prohibicijos modifikavimą. Jis pakvietė dvidešimt žinomų "šlapių" senatorių dalyvaui tuo reikalu saukiamoje konferencijoje.

Morokkos maistinininkai sumušę ispanus

LONDONAS, XII. 15. — Reuterio pranešimas iš Tanžiro, Morokkoje, sako, kad Ispanijos kariuomenės skyrius, operuojas prieš Beni Gorfet giminės maistinininkus Morokkoje, buvęs netikėtai sukilėlių užkluptas. Kautynėse ispanai praradę daug kariuomenės ir amunicijos.

Ispėja nevertot žvakių Kalėdų eglaitėms

SPRINGFIELD, Ill., XII. 15. — Valstijos gaisrų maršalas John G. Gamber išleido vėl įspėjimą žmonėms, kad per ateinančias žiemos šventes — Kalėdas, Naujus Metus — nevertotų jokių žvakių žvakelių, nedegty jų eglaitėse, dirbtinėse alėse, languose ir tt. Žibintams žvakių yra užginta, kadangi nuo jų dažnai atsitinka gaisrų ir nelaimių. Eglaitėms etc. vietoj žvakių gali but vartojamos tam tikros elektrinės lemputės.

Vyras gali gert, kiek tik jis nori, sako teismas

TORONTO, Ont., XII. 15. — Šioj provincijoj vyras turi teisės gerti, kada tik jis nori, — taip išsprendė Ontario provincijos aukščiausias teismas, patvirtindamas žemesniojo teismo nuosprendį pilietės Viktorijos Langienės byloje prieš savo vyrą, Jerome Langą.

6 cilindrių "fliverių" Fordas nedirbsias

DETROIT, Mich., XII. 15. — Fordo Motor kompanija išsiuntinėjo visiems Fordo automobilių prekiautojams ir agentams laiškus, kuriuose praneša, kad jokių naujų Fordo modelių ne naujų automobilių nebusią įvesta, taipjau kad jokių naujų šešių cilindrių automobilių neplanuojama dirbti.

GELEZINKELIS I MONBLANĄ

CHAMONIX, Francija, XII. 15. — Vakar buvo formaliai atidarytas aukščiausias pasaulio kabelio gelezinkelis — gelezinkelis į Monblano (Mont Blanc) kalno viršunę, siekias 2590.9 metrų (8500 pėdų) aukštumos.

NUSIZUDE VIENĄ UZMUŠĘ ANTRĄ SUZALOJĘS

WATERLOO, Que., XII. 15. — Užmušęs aukštąjį konstabelį Jean Mesierą ir sužalojęs šerifo sunų C. Jamiesoną, kalvis W. Delorme nusišovė, užsibarikadavęs Brooks viešbučio kambary, kame jis buvo apsištojęs.

Britų seimo atostogos

LONDONAS, XII. 15. — Parlamento posėdžiai šandie buvo paliauti iki vasario 8.

Rumunijje princas Karolio apeleista žmona, Helena, kuri po karaliaus Ferdinand mirties, ko gira, gali likti Rumunijos regentu, kol jos penkių metų sunus paaugės.

Francuzų Briand del Nobelio taikos dovanos

Atsisakęs dovaną priimti, jei ji nebusianti padalinta tarp jo ir Stresemanno

Kantoniečių kariuomenė paėmė Hančau

PARYZIUS, XII. 15. — Užsienio ministeris Briand vakar pareiškė, kad Nobelio dovaną už nuopelnus taikos reikalui buvus pasiulyta jam vienam, bet jis atsisakęs, pranešdamas, kad jis sutiksias priimti tik tada sąlyga, jei dovaną busianti padalinta tarp jo ir Vokietijos užsienio ministerio Stresemanno. "Stresemannas kilniai darbavos taikai", pasakė Briand. "Jam ir reikia pripažinti didesnę nuopelnų dalį už tai, kas buvo atsiekta Genevoj. Francija turi pripažinti jį kaip tikrą ir nuoširdų Francijos Vokietijos susiartinimo darbuotoją. Be gerų santykių tarp Francijos ir Vokietijos taikos Europoj negalėtų buti. Šitoks susiartinimas jau nebėra vieno mano geidavimas, jis virto man religija, mano mistiškuoju credo."

Siaurės generolų bandanti priešintis kantoniečiams, jėgos dyla

SANHAJUS, Kinai, XII. 15. — Kantoniečių kariuomenė, pasak gautų pranešimų, paėmus Hančau miestą Čekiango provincijoj.

Naujam paštui Chicagoj statyti skiriama \$12,000,000

WASHINGTONAS, XII. 15. — Iš asignuotų 150 milijonų dolerių naujoms paštu triebesiams statyti arba seniems jų triebesiams praplėsti įvairiuose Jungtinių Valstijų miestuose, Chicagoj naujam paštu triebesiu pastatyti skiriama 12,000,000 dolerių.

NE VIENA ROMA BUVO ŽASU IŠGELBĖTA

BUCHARESTAS, XII. 15. — Už išgelbėjimą Krajovos kaimo nuo žlugimo ugnį, burys žagsų, kurios turėjo but papiautas Kalėdoms, gavo amnestiją iki Naujų Metų.

CHAMONIX, Francija, XII. 15. — Vakar buvo formaliai atidarytas aukščiausias pasaulio kabelio gelezinkelis — gelezinkelis į Monblano (Mont Blanc) kalno viršunę, siekias 2590.9 metrų (8500 pėdų) aukštumos.

BUCHARESTAS, XII. 15. — Už išgelbėjimą Krajovos kaimo nuo žlugimo ugnį, burys žagsų, kurios turėjo but papiautas Kalėdoms, gavo amnestiją iki Naujų Metų.

Naktį vienas ukininkas buvo prizadintas nepaprastai garsiu ir neramiu žagų gagėjimu kirkšėjimu. Atsikėles jis nubėgo į diendarž žiurėti. Pažvelgęs į tą pusę, į kuria žagsys kirkšėdamas tiesė savo kaklus, šeimininkas pamatė kylančią liepsną iš vieno atokesnio ukininko triebos. Jis tuojuo sukėlė kaimo žmones, ir gaisras buvo užgesytas.

Burmistras ir 32 kiti tapo inkriminuoti

Kaltinami del \$2,000,000 vertės svaigalų šmugelio

NEW YORKAS, XII. 15. — Šandie buvo inkriminuoti trisdėšimt trys asmenys, tarp jų Edgewater, N. J., burmistras ir policijos viršininkas, vienas federalinis muitų inspektorius ir vienas New Yorko jurių policijos seržantas. Visi kaltinami kaip samokslininkai, kurie prieš keletą mėnesių pargabeno iš garlaivio Eker į Edgewater 2,000,000 dolerių vertės svaigiųjų gerimų.

Sako, kad burmistras Wissel gavęs už tai iš butlegerių 50,000 dolerių, o seržantas Lowery 20,000 dolerių.

N. Y. streikuojančių klockmeikerių riaušės

NEW YORKAS, XII. 15. — Apie porą tukstančių streikuojančių siuvėju, komunistų sekėjų, vakar bandė suruošti ystsidėj (east side) demonstraciją prieš žydų dienraštį Forward, bet buvo policijos išskaldyti. Policininkų būriui besitartinant riaušininkai pasveikino juos supuvusiais vaisiais ir daržovėmis. Penki vyrai ir dėsimt moterų buvo areštuota.

Ispėjimas del lipdymo pašalinių zenklelių ant laišku

WASHINGTONAS, XII. 15. — Pašto departamentas išpėja žmones, kad ant laišku, siunčiamų į užsienius, Raudonojo Kryžiaus ar kitokių Kalėdinių zenklelių nelipdytų toj konverto pusėj, kur rašoma adresas. Tą daryti gina tarptautinės paštu sąjungos regulicijos.

Fergusonienė susimilo dar 26 kaliniams

AUSTIN, Texas, XII. 15. — Gubernatorius "Mama" Fergusonienė vakar dovanojė pausmę dar dvidešimt šešiams kaliniams. Be to ji žada daug kalinių amnestuoti Kalėdoms.

Ex-kaizeris serga

DOORNAS, Olandija, XII. 15. — Buvęs Vokiečių kaizeris Vilhelmas Hohenzollernas susirgo influenza.

Lietuvos žinios.

Teismas nubaudė Alytaus fašistą Balevičių

Mokytojas Baltenis gavo 2 savaites arešto ir 200 litų pabaudos

KAUNAS, XI. 25. [LŽ]. — Alytaus apskrities II nuovados Taikos teisėjas lapkričio 24 d. išnagrino bylą apie Joną Lumbį, Bronių Balevičių, stud. Jurgį Balteni, Leoną Bujanaušką ir laudies mokytoją Ksavę Pruselaitį, kaltinamus del platinimo fašistinių atsišaukimų.

Mokytojas Ksav. Pruselaitis pripažintas kaltu ir nubaustas 2 savaitėm arešto ir 200 litų pabaudos. Neišsigalint sumokėti 200 litų, jis turės išsėdėti dar 2 savaites arešto.

Byla del Br. Balevičiaus ir Jurgio Baltenio, neatvykus J. Balteniui ir nesant žinių, ar įteikta jam pakvietimas, atidėta.

Lumbis ir Bujanauškas dėlilai įrodymų stokos išteisinti.

Susisiekimo formalumų palengvinimai tarp Lietuvos ir Latvijos

RYGA, XI. 25. (Elta). — Latvijos, Lietuvos ir Estijos gelezinkelių policijos viršininkų pasitarime, kurs įvyko lapkričio 23 d. tartasi del kai kurių palengvinimų tarpusavio susisiekimo. Pripažinta, kad tiksliu butų Latvijos Lietuvos pasienio stotyse pasų kontrolė daryti ne atskirai, bet bendrai Lietuvos ir Latvijos policininkams. Nutarta prašyti gelezinkelių valdybą sutrumpinti užsienių traukinių stovėjimo laiką Meitinėj ir Jonišky. Pageidautina, kad multo valdininkai darytų kontrolę kartu su gelezinkelių policija. Kreiptina uypatingo dėmesio gelezinkelio darbuotojų auklėjimui ir disciplinai. Kaimynių valstybių gelezinkelių policija turi gauti galimybę veltui naudotis telefonu.

KALINYS PASIKORĖ

GREEN BAY, Wis., XII. 15. — Raymond Ducat, 23 metų, pasikorė kauntės kalėjime, pasidars virvę iš suplėsytos paklodės. Jis buvo patekęs kalėjimą už apiplėšimą kelių prekių vagonų.

Paskutinis Priminimas

Pinigai pasiusti iki 16-tos šio mėnesio bus išmokėti Lietuvoje prieš Kalėdas. Partartina visiems Naujienu kostumeriams siųsti dabar nelaukiant paskutinių dienų, kad tuomi galėtumėt suteikti savo giminėms dovanas ir smagumą pirm švenčių.

Naujienos Telegrafuoja pinigus Lietuvon už 50 centų ir siunčia paštu. Telegrafuokit pinigus Lietuvon, tai kainuos jums tiktai 50 centų.

Iš kitų miestų galite siųsti mums pinigus per paštu, o vietiniai kreipkitės į mus ar mūsų skyrius:

AUŠROS KNYGYNAS, 3210 S. Halsted St. BENOŠIAUS APTIEKA, 1616 W. 47th St. TUBUČIO APTIEKA, 233 E. 115th Street TUPIKAIČIO APTIEKA, 527 W. 120th St. RAKO APTIEKA, 2346 West 69th Street.

NAUJIENOS 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Kas Dedas Lietuvoj

Prof. E. Volteris

Kauno Miesto Muziejus

„I. L.“ Mintį steigti Kauno miesto muziejų yra iškėles pulk. E. Golyškinas, dovanodamas 1897 m. miesto savivaldybei didelę paleontologijos kolekciją. Toji kolekcija yra sudaryta iš Kauno fortų ir vaizduoja vietinę priešvatinę suakmenėjusią fauną ir florą. Veikia Kauno muziejelis pradėjo didėti, daugiausia dovanomis. Iš didesnių dovanotojų reikia paminėti p. Gukauskas ir pralotas Rodavičius. Pirmasis dovanuoja mineralogijos ir numizmatikos kolekciją, o antrasis — nemažą, daugiausia Kaukaze surinktą, mineralogijos kolekciją.

Iš pradžių Kauno muziejus buvo Rotušės rumuose, vasaros vakarų kampe esančiame kambaryje. Si vieta veikiai pasidarė ankšta. Tada miesto taryba pavedė muziejui esančių prie Rotušės savo namų 2-ji aukštą. Tuose namuose anksčiau buvo paštas, o vėliau — ugniagesių komanda. Tarp ko kita 1859 metais pravažiudamas pro Kauną, tuose namuose nakvojo Bismarkas, žymus Vokietijos politikas.

Situose namuose pradėjo darbuotis pakviestas vedėjas a. a. Tadas Daugirdas. Muziejus tada dar padidėjo archeologijos kolekcijomis. Labai didelės kolekcijos, kaip girdėti, muziejui dovanuoja Daugirdas su sūlyga, kad miesto savivaldybė duotų jam prie muziejaus butą ir mokėtų algą. Šios žinios dar nėra patikrintos, ir tų daiktų nuosavybės klausimas dar tebėr nagrinėjamas. Aiškių dokumentinių įrodymų apie savo palikimą šis daug pasidaravęs Lietuvos archeologijai vyras nepaliko. Mirė jis 1919 m. miesto muziejuje.

Po jo mirties liko niekam nepavestį globoti gr. A. Tiškevičiaus daiktai, atvežti iš Biržų 1918 met. Visi šie daiktai buvo a. a. Daugirdo bute. Jam mirus, visus tuos daiktus paėmė savo žinion muziejaus direktoriaus padėjėjas. Perimdamas muziejų, dabartinis direktorius prof. Volteris šių daiktų neperėmė. Visuomenė apie juos nieko nežinojo, nes muziejų jie nebuvo išstatyti. Prof. Volteris, matydamas didelę pavelskų vertę, paėmė juos į muziejaus globą ir išstatė atskirame, tam tikslui atremontuotame kambaryje, sudarydamas atskirą dailės skyrių. Dabar lankančioji visuomenė gali gerėti Rubenso „Nukryžiuotųjų“ Grocholskio „Mergelės galvele“, Horowitzo gr. Ptockiais, Kosako ir kitų dailės kuriniais. Žinoma, vieta yra per maža, ir todėl dar daug brangių daiktų stovi visuomenei nematomų. Iš

dailės dalykų reikėtų dar išstatyti dideli seni paveikslai, kungaiškštienės Magdalenos Radviliūnės dovanoti.

Del vietos stokos taip pat labai sustumti ir ne visi išstatyti daiktai iš numizmatikos ir liaudies kultūros skyrių. Liaudies kultūros skyriuje didžiausia dovana yra p. Juškytės žiurštai ir kiti daiktai.

Reikia tikėtis, kad šis skyrius dar padidės. Musų Respublikos Prezidento dr. Griniaus iniciatyva yra išdirbtas klausimų lapas apie lietuvių naminius audinius ir išsiuntinėtas visiems pradžios mokyklų mokytojams. Jei šis anketa būtų nors iš dalies atsakyta ir būtų atsiųsta pavyzdžių, tai atsirastų daug medžiagos pažinti lietuvių raštams ir dailės skoniui.

Reikia pasakyti, kad muziejus yra labai plačiai užsiimęs. Jame yra užuomazgos net atskiriems specialiams muziejams. Čia yra ir archeologijos, ir dailės, ir numizmatikos, ir liaudies kultūros, ir senovės raštų.

Latvijos lietuviai

RYGA, 16, XI [Elta]. Pasakutiniojo gyventojų surašinėjimo duomenimis, Latvijoje gyvena 23,192 lietuviai. Tačiau nemažą žmonių vartoja namie lietuvių kalbą, tuo tarpu pasivadino latviais arba lenkais. Todėl yra pagrindo manyti, kad iš tikrųjų lietuvių skaičius siekia 25,000.

Daugiausia lietuvių gyvena Rygoj, kur priskaitoma 8,748 lietuviai. Jų 3,504 vyrai ir 5,244 moterys. Vidzemėj gyvena 575 lietuviai, Kurše — 3,962, Zemgalijoje — 9,735, Latgalijoje — 1,172. Miestuos, be Rygos, lietuvių skaičius paskirstomas taip: Liepojoj — 2,637, Mintaujoj — 1,035, Daugpily — 309, Bauskėj — 119, Ventspily — 132, Rygos pajury — 65, Sluokoj — 35. Daugiausia lietuvių gyvena Zemgalijoje. Atskiromis apskritimis lietuvių gyvena: Iluksio apskrityje — 3,574, Mintaujos — 2,749, Bauskės — 1,784, Jokabpilyje — 1,496, Tukumoj — 135.

Ilukšto apskrityje yra 10 valsčių, kuruose gyvena daugiausia kaip po 100 lietuvių. Akmistos vals. — 108, Kalkunų — 882, Bebrėnės — 141, Dėmėnės — 167, Garsėnės — 169, Kurciemo — 220, Lašų — 307, Prūdės — 386, Zuzėjos — 111, Stellės — 253, Šventos — 93. Kituos valsčius gyvena po 30—50 lietuvių.

Liepojos apskr. gyvena 3,142 lietuviai, Daugavpilyje — 724. Lietuvos piliečių Latvijoje yra 14,064. Jų vyrų 6,644, moterų — 7,420. Iš to skaičiaus lietuvių tautybės — 6,226, žydų — 1,799, lenkų — 993, latvių —

P A S I I M K I T E

C A M E L

Camel—didžiausias tabako žodis visų laikų

NIEKAD rūkymo istorijoje nebuvo tokio cigareto kaip Camel. Joks kitas cigaretas nebuvo taip maloniai sutinkamas tiekose milijonų namų.

Kada Camels pasirodė pasauliui jie sutvėrė visai naują jausmą užganėdinimo ir pasitenkinimo rūkyme. Milijonai kurie išbandė visus, kurie gerai galėtų mokėti brangiau, ruko tik Camels.

Camel yra pasaulio numylėtas cigaretas. Camel remia didesnis skaičius pirkėjų negu bile kitas cigaretas turėjo. Kodėl? Deito kad Camels susideca iš parinkčiausių augi-

namų Turkiškų ir Amerikoniškų tabakų. Deito kad Camels niekad nenuvargina skonio ir niekad nepalieka cigaretinio atsidavimo. Didžiausia tabako organizacija pasauliui sudeda viršausį į šią vieną cigaretą.

Jei norite labiausia prisirpusio minkštumo kokis kada nors paėjo iš cigareto, pabandykite Camels. Nežiurint kiek jus sutinkate, mokėti, jus žiame garsiaame pasirukymo rasite kiekvieną puikią ypatybę kurios kada nors iškojoto cigareto.

Pasiimkite Camels!

R. J. REYNOLDS TOBACCO COMPANY, WINSTON-SALEM, N. C.

980, rusų — 603, vokiečių — 266, gudų — 97, estų — 8, kitų — 92. Rygoj Lietuvos piliečių yra 6,189, jų lietuvių — 2,122, žydų — 2811, Kurše — 2,857, jų lietuvių — 1,490, Zemgalijoje — 3,505, jų lietuvių — 2,249, Latgalijoje — 1,134.

SENIAI PESASI

LIUDVINAVAS, Mariampolės apsk. Kad pesasi pasigėrę nesubraudę žmonės, tai da to dar maža galima stebėtis. Bet kada susipeša suaugę ukininėka, jau visiems padaro gaudaus juoko.

Taip spalį 20 dieną gerai įkausė Mariampolės jomarkė ukininėka Botyrius ir Steponavičius, parvažiaavę į Liudvinavą, užėjo į „žaliųjų klubą“ kaip čia vadina, pas gerąjį Mariutę, ir čionai dar pasidrutinę, taip susirovė, kad vos subėgusiems buvo galima perskirti.

Reikia pažymėti, kad Botyrius yra Ukininėkų Sąjungos pirmininkas, o Steponavičius tos pačios sąjungos šulas ir steigėjas.

Matyti, jau Ukininėkų sąjunga visiškai išsigimė.

—Pašėsupis.

PASIBAIGĘ NEMUNO TYRINĖJIMO DARBAI

Į Kauną grįžo plentų ir vandens kelių valdybos Nemuno tyrinėjimo partija, kuri nuo pavasario ištyrė Nemuną nuo Kauno iki Birštono.

Mažiau geriau degtinės

Nuo šių metų pradžios ligi rugsėjo 1 d. valstybinės degtinės ir spirito parduota už 27,084,731 litų, o pernai tuo pat laiku—už 29,602,258 lt. Degtinės pard. sumažėjimas aiškina ma tuo, kad žmonės geria visų vynu, kurio gamyba paskutinių metų smarkiai pakilo.

Reči sęčiniai
Kaune apsilankė Amerikos kongreso knygyno oficialinių dokumentų skyriaus vedėjas prof. Čilds. Jis tarėsi su musų valdžios įstajomis del oficialinių leidinių pasikeitimo. Be to, Kaune lankėsi žinoma anglų filantropė ledy Pedžet. Šios ponios rūpesniu seniau Lietuvoj buvo suorganizuota vaikų globojimo įstajiga. Viešnia aplankė kelias vaikų globojimo įstajigas ir Čiurlionienės galeriją.

Anso Bruožio 50 m. sukaktuvės. Klaipėdos krašto lietuvių visuomenė šiomis dienomis minėjo Anso Bruožio, veiklaus Klaipėdos krašto visuomenės darbuotojo 50 metų sukaktuves. P. Bruožis yra plačiai žinomas ne tik Mažosios, bet ir Didžiosios Lietuvos žmonėms, kaip nenuilstamas kovotojas už tautinį atgimimą ir krašto savarankiskumą.

Tikrina uždraustus Amerikos leidinius. Vidaus reikalų ministerijai tikrinami uždrausti savo laiku įvežti į Lietuvą Amerikos ir kitų kraštų lietuvių leidiniai. Nuo kai kurių leidinių, manoma, draudimas bus nuimtas.

Radio mokėstis. Susisiekimio ministerija paruosė radio abonentams mokėscio įst. projektą. Numatoma tiems abonentams, kurie turės kaitinamą priimtuvą su lemputėmis — 60 litų p.š metus, o paprastiesiems (detektoriniams) 24 litai metams. Mokėstis galima bus mckėti keturiais atvejais netų ketvirčiais.

Veiver. mok. sem. sukaktuvės. Šiemet sukako 60 metų nuo Veiverių mokytojų seminarijos įsteigimo. Sukaktuvėms paminėti išrinkta komitetas iš penkių asmenų, kuriam pavesta ateinančių metų birželio mėnesį susaukti visu šią seminariją baigusių suvažiavimą.

NAUJOS KNYGOS GAUNAMOS "VIENYBĖS" KNYGYNE

- VIRĖJA. Išleista 1926 metais. Apdaryta \$2.50
1,054 patarimai kaip virti įvairūs vaigia.
- MAISTAS IR VALGIŲ GAMINIMAS. Dr. J. Kvedero \$1.50
Mokykloms ir šeiminiškėms vadovėlis ir pamokymai, kaip gaminti sveikus ir skanius valgius sveikiems, vaikams ir ligoniams.
- LIETUVOS APGYVENTOS VIETOS \$3.00
Šioje 735 puslapių knygoje telpa daviniai pirmo Lietuvos žmonių surašymo. Surasyta visi Lietuvos kaimai, miesteliai ir miesteliai, skaičius gyventojų, kiek yra ukininėkų, kaip toli geležinkelio stotis ir arčiausias paštas.
- KAUNO ALBUMAS 50c
Knyga paveikslų ir fotografijų Kauno miesto.
- VINCO KRĖVĖS RAŠTAL Septiniuose tomuose \$7.00
- LIETUVIŲ KALBOS RAŠYBA 50c
Rašybos vadovėlis su rašybos žodyne. Išleistas 1926 metais.
- NAMU RUOŠOS VADOVELIS 55c
Namų darbai, naminė sąskaitybė ir biudžetas. Kaip pigiai šeimyną užlaikyti.

VIENYBĖ

193 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Visi susipratę darbininkai ir darbo inteligentai SKAITO Lietuvos Socialdemokratų kovos organą

„Naujają Gadyne“

„NAUJOJI GADYNĖ“ rašo įvairiais socializmo teorijos ir praktikos klausimais ir nušviečia socialistinėje dvasioje svarbesnius Lietuvos ir užsienio ūkio, politikos, kultūros ir darbininkų judėjimo klausimus.

„NAUJOJI GADYNĖ“ teikia plačių informacijų iš darbininkų judėjimo Lietuvoje ir užsieny.

„NAUJOJI GADYNĖ“ duoda eilių, apysakų, vaizdelių ir kitų lengvų skaitymo dalykų ir kritikos straipsnių.

„NAUJOJI GADYNĖ“ deda politinio gyvenimo ir darbininkų kovos apžvalgas.

„NAUJOJI GADYNĖ“ karts nuo karto duoda turiningą mokėscivių žaidrūnkų priedą „Žaidžras“.

„NAUJOJI GADYNĖ“ išėina kas mėnuo, kiekvieno mėnesio pradžioje 32 ir 48 psl. didumo.

„NAUJOJI GADYNĖ“ metiniams prenumeratoriams duoda 2, o pusmetiniams 1 knyga dovaną.

„NAUJOJI GADYNĖ“ prie kiekvieno numerio duos atskirai grafiame popiery po vieną atvaizdą žymesniųjų socialistinio veikėjų ir mokslininkų fotografiją.

„NAUJOJI GADYNĖ“ kainuoja metams 10 litų, pusei metų 6 litai, 3 mėn. — 3 lit., 1 mėn. — 1 lit. Amerikoje kaina metams 2 doleriai.

UŽSAKYKIT GIMINEMS IR PATYS UZSISAKYKIT

Adresas:

KAUNAS KESTUČIO 40, Naujai Gadynei

Garsinkities „Naujienose“

NAUDINGI DAIKTAI DEL SVENČIŲ IR VISADOS

Didelis pasirinkimas auksinių daiktų laikrodėlių, deimantų, pianų, radio, phonografų, rakandų, už žemiausią kainą ir ant išmokėjimų.

JOS. F. BUDRIK
Pianų Krautuvė

3417-21 So. Halsted St.
Chicago
Tel. Boulevard 4705

Pearl Queen CONCERTINOS

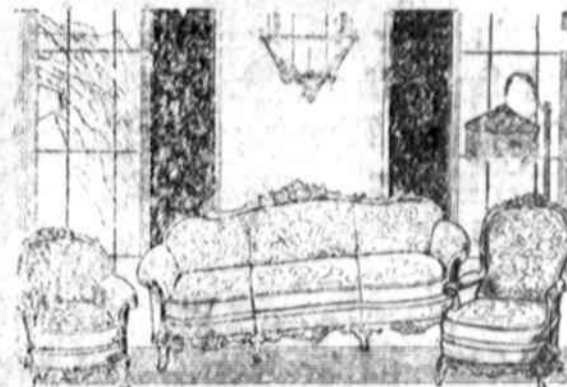
Yra geriausia. Rekomenduota ir vartota geriausių koncertinos muzikantų ir mokytojų.

Taipgi turime visokios rūšies kitų muzikališkų instrumentų. Mes spausdiname Lietuviškios muzikos del Concertino, Orkestrų ir Piano Soloms.

Parsiųskite musų katalogą dykai

Vitak - Elsnic Co.
4639 So. Ashland Ave.
Chicago, Ill.

PIRMAS SPECIALIS IŠPARDAVIMAS

Perkant tiesiog iš dirbtuvės sutaupyt nuo 25% iki 50% nuosimčių ant seklyčios setų. Padirbam ant užsakymo. Taipgi užlaikom gatavų padaryt del pasirinkimo. Materialas, darbas, gražumas ir stiprumas užtikrintas. Dabar geriausia proga užsisakyti, ir del svečių turėsit puikiausius rakandus ir sutaupyt didelį nuosimti. Šiaip užlaikom visokios rūšies rakandus ir parduodam pigiausiom kainom.

GLOBE FURNITURE & UPHOLSTERING CO.
6637 So. Halsted St.

Atėjo Kultura No. 10 idomi kopija. Kaina tik 45c.

Galima gauti NAUJIENOSE 1739 So. Halsted St.

GERIAUSIA VIETA PIRKTI KALEDŲ DOVANAS

PAS C. J. GURIN

Brighton Music and Jewelry Store

4216 Archer Avenue
Tel. Lafayette 8617

Čia yra didelis pasirinkimas aukšinių daiktų, deimantų ir visokių muzikališkų instrumentų: kainos yra prieinamos del visu.

Pianai, Victrolas, Radio ir Voleliai del Player Pianų ir Rekordai didžiausiam pasirinkime.

Musų kainos yra pigiausios ir tavoras garantuotas

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

1214 STREET
Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd.
Arti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

NAUJIENOS. The Lithuanian Daily News. Published Daily Except Sunday by the Lithuanian Daily News Pub. Co. Inc. Editor P. GRIGAITIS. 1739 South Halsted Street Chicago, Ill. Telephone Roosevelt 8500. Subscription Rates: \$8.00 per year in Canada, \$7.00 per year outside of Chicago, \$5.00 per year in Chicago, 3c per copy.

Table with subscription rates for Chicago and other locations. Columns include 'Užsimokestimo kaina', 'Chicagoje - pasta', 'Metams', 'Pusei metų', 'Trims mėnesiams', 'Dviem mėnesiams', 'Vienam mėnesiui', 'Chicagoje per neštotojus', 'Viena kopija', 'Savaitei', 'Mėnesiui', 'Suvienytose Valstijose ne Chicagoje, pasta', 'Metams', 'Pusei metų', 'Trims mėnesiams', 'Dviem mėnesiams', 'Vienam mėnesiui', 'Lietuvon ir kitur užsienioose (Atpiginta)', 'Metams', 'Pusei metų', 'Trims mėnesiams', 'Dviem mėnesiams', 'Vienam mėnesiui'.

LIETUVOS PREZIDENTAS — DR. KAZYS GRINIUS. 60 METŲ GIMIMO DIENOS SUKAKTUVES. DR. K. GRINIAUS GYVENIMAS. LIETUVOS DEMOKRATIJOS KOVOTOJAS IR VADAS.

Ryto, gruodžio 17 d., Chicagos lietuviai rengia iškilinę pagerbimui Lietuvos respublikos prezidento, Dr. Kazio Griniaus, kuriam sukanka 60 metų amžiaus ir 35 metų visuomeninio darbo.

Manome, kad toje iškilnėje dalyvaus visi Lietuvos demokratijos rėmėjai, nes Dr. K. Grinius yra pripažintas josios vadas ir kovotojas.

Kaune neseniai buvo išleista "Varpo" rinkinys, pašvęstas Dr. K. Griniaus jubilėjui. Tenai paduodama sekančių žinių apie jo gyvenimą:

Gimė Dr. Kazys Grinius 1866 metais gruodžio 17 d. Selemos Budos kaime (tuomet Gudelių valsč. Pilviškių parapijos, dabar Sasnavos vals. ir parapijos). Griniaus tėvai buvo susilaukę 13 vaikų, iš kurių 9 užaugo ir 7 dar tebegyvena. Lauko tėvai turėjo 30 margų koloniją ir 4 margus durpyno su šilaine skyriumi už 2 kilometrų.

Kazys Grinius augo, kaip visi kaimiečių vaikai — ganė kiaules ir karves, padėdavo dirbti namų darbus. Išėjęs pradžios mokslo, įstojo 1879 metais į Mariampolės gimnaziją, kurią pabaigęs nuvyko Maskvon medicinos mokyti. Pabaigęs universitetą 1893 m., kurį laiką tarnavo, kaip gydytojas, Kaspijos juroj, vienai garlaivių draugijai. Mat, tuomet šlautė cholera, tai laivai turėdavo laikyti gydytojus.

Nuo vasario mėn. 1894 m. Dr. K. Grinius apsigyveno Mariampolėje. Tenai jisai vedė žmoną, Joana-Dominiką Pavalkiūtę, ir persikėlė į Virbalį, paskui į Naumiestį (Paprusėje), iš kur turėjo išsikraustyti Dr. Bagdanavičius, žandarų susektas, kaip "litvomanas". Naumiestyje Grinius beveik kasdien susėdavo su Dr. V. Kudirka, redagavusiu "Varpą".

1898 m. žandarai privertė išsikraustyti iš Pilviškių Dr. St. Matulaitį. Tuomet tenai apsigyveno Dr. K. Grinius; bet už kėlto metų, apleidęs Pilviškius, jisai vėl atsikraustė į Mariampolę, kur su pertraukomis išbuvo iki didžiojo karo.

Pirmą kartą Grinius buvo suareštuotas 1905 m. lapkričio mėn. pabaigoje, prieš pat didįjį Vilniaus Seimą. Etapu jisai buvo gabenamas į Paltavą, bet nukritus karo stoviui, pasiliko Kaune. Paskui, kai jisai sugrįžo į Mariampolę, jam buvo įsakyta apeisti Suvalkų guberniją ir jisai nuvyko apsigyventi Vilniuje.

1908 m. del draugijos "Sviesos" bylos visa Grinių šeima buvo suimta ir pasodinta Kalvarijos kalėjime. Atsėdėjęs dvejetą mėnesių, daktaras vėl iškeliavo Vilniun, ir į Mariampolę jam pasisekė sugrįžti tikrai 1910 m.

Karo pradžioje Griniaus išsikraustė į Orlovo guberniją. Čia apsigyveno daktaro žmona; del to jiems reikėjo keltis į Kaukazą. Kaukaze Griniams begyvenant, atėjo bolševikų revoliucija. Daktaro žmona ir dukterė Grėžina tapo užmuštos, o jisai pats aplinkiniais keliais sugrįžo 1919 metais į Lietuvą.

Sekančiais metais buvo Steigiamojo Seimo rinkimai, ir daktaras buvo išrinktas atstovu. 1920 m. jisai persikėlė gyventi Kaunan, kur tebegyvena ir šandien. Tais metais jisai užima ministerio pirmininko vietą ir išbuna joje iki 1922 m. vasario mėn. Paskui jisai buvo išrinktas pirmąjį, antrąjį ir trečiąjį Seimą. Antramjam Seime klerikalai Dr. K. Grinių kartu su Kipru Bielinu pašalino iš šalies, kuomet juodu kėlė protestą prieš konstitucijos lauzymą. Bet ši pavasari, demokratiniams partijoms laimėjus rinkimus, Dr. K. Grinius tapo išrinktas Lietuvos respublikos prezidentu.

Prie šių trumpų biografinių žinių galima dar pridurti, kad Dr. K. Grinius pradėjo rašinėti ir lietuvių laikraščius jau 1887 m. Nuolatinis jo literatinis darbas tęsiasi prasidėjo nuo 1890 m. kai pasirodė "Ukininkas".

Kurį laiką jisai "Ukininką" redagavo (kuomet "Varpo" redakcija buvo Dr. Kudirkos rankose). Be to, jisai parašė daug brošiūrėlių apie sveikatą ir žemės ūkį ir išvertė visą eilę knygėlių, pašvęstų politikai. 1896 m. pav. jisai išvertė lietuvių kalbon Lietuvos Socialdemokratų Partijos programą. Nors jisai niekuomet nebuvo socialistu, bet socialistams simpatizavo ir norėjo, kad socialistinė propaganda tarpe Lietuvos darbininkų būtų vada ne vien lenkų, žydų ir rusų kalbomis. Jisai vėliau parašė Lietuvos Demokratų Partijos programą.

1905 m. Grinių namai buvo paverstę revoliucinio judėjimo centru. Jo žmona, brolis Jonas ir sesuo Ona buvo socialdemokratai. Todel iš Grinių namų išėdavo visi svarbesnieji revoliucinio judėjimo sumanymai.

Rudenyje 1905 m., Dr. K. Griniui dalyvaujant susikūrė draugija "Sviesa", kuriai paskui buvo lemta užtraukti ant savęs didelę žandarų ir kunigų neapykantą. Jisai buvo išrinktas draugijos pirmininku.

Ir taip per trisdėšimt su viršum metų tasai garbingas Lietuvos darbuotojas veikė, šviesdamas liaudį ir kovodamas už josios teises. Pažymėtina jame yra tai, kad jisai per visą savo gyvenimą tvirtai laikėsi tų pačių principų, nekrypdamas nė vienon, nė kiton pusėn. Jisai buvo ir pasiliko giliai įsitikinęs demokratas, nuoširdus paprastų žmonių draugas, tvirtas jų laisvės ir gerovės šalininkas. Visi jį Lietuvoje gerbia ir visį linki jam — ilgiausių metų!

Apžvalga

"VIENYBĖ" VĖL ATVIRTO

Neseniai Brooklyno tautininkų laikraštis barė vieną klerikalų organą, kam jisai kartoja Lietuvos kademų "vapaliones" pie padėję Lietuvoje. Bet dar jau ir pati "Vienybė" ėmė ardoti klerikalų "vapaliones", riimdama už gryną pinigą jų "magogišką riksmą del lenkiškų mokyklų ir del fašistų rikšmo Kaune. Ji rašo:

"Lietuvos ministeriai norėtų išlaikyti kaž-kokių mialaširdingų Samaritonų rolę linkui nežymių dalelių Lietuvoje gyvenančių svetimtaučių, su skriauda (? "N. Red.) patiems lietuviams. Ir visai neišmintinga, kad del šito duodama proga patiems lietuviams tarp savęs susipjauti kaipo didžiausiems priešams. Kam mums reikia

statyti prieš kitus lietuvius del lenkų, kurie šitos mūsų aukos nesupras ir ją dar išjuoks?"

Juokinga logika. Jeigu nelietuviški elementai Lietuvoje yra mažumoje, tai su jais reikia elgtis nemialaširdingai! Juk tai yra ne teisės, valstybingumo arba žmoniškumo pozicija, o koks tai atsirugimas barbarizmu.

Visame civilizuoatame pasaulyje šandien reikalaujama, kad silpnesniųjų elementų teisės privalo but apgintos. Valstybė, kuri lauzo šitą principą, yra smerkiama visų protaujančių žmonių. Mažumų teisių nepripažįstata bolševizmas ir fašizmas. Kitąsyk tų teisių nepripažindavo cariškos ir kaizeriškos monarchijos. Gi dabar tokią pat politiką siulo demokratinė Lietuvos respublikai "Vienybė", vadinanti save neva liberalų organu!

Prastas jos liberalizmas, jeigu ji smerkia valdžią už liberališkumą, o užtaria smurto apatalus fašistus.

Apie Įvairius Dalykus.

Indėnų atsiradimo problema

Šaip senovėj buvo aiškinama indėnų kilmė.—Prof. Wegenerio teorija. — Dr. Hrdlicko tyrinėjimai. — Mokslininkų įsitikinimas, kad indėnai yra atvykę iš Azijos.—Alaska.—Išnykę kaimai.—Kamčatkos gyventojai ir jų kalba.—Panašumas tarp legendų ir mitų.

Žinia apie tai, kad naujajame pasaulyje gyvena milijonai žmonių, Europoj buvo pasitiktas didžiausiu nusistebėjimu. Paslaugel kilo kalusimas, iš kur jie žmonės atsirado? Pirmieji aiškinimai pasižymi savo fantastiškumu. Reikia žinoti, jog Kolumbo laikais mokslas gan žemai stovėjo. Paprasčiausiai raištos reiškiniai buvo aiškinama pagalba stebuklų. Nėra nieko tad nuostabaus, kad biblijoj ir mitologijoj buvo iškoma paaiškinimai apie Amerikos indėnų (indijonų) paėjimą. Buvo paskelbta daugybė teorijų. Sulig vienos teorijos, indėnai buvo Nojaus anukai; sulig kitos, karaliaus Sulamono jureiviai, kurie nuvyko į pietų Ameriką. Tos rusijos teorijų buvo paskelbta šimtai. Kadangi jos remiamos ne faktais, ale fantastiškais biblijos aprašymais bei mitais, tai ilgai ties jais sustoti neuzsimoka. Daug įdomiau mums

bus susipažinti su šių dienų moksline nuomonėmis apie indėnų atsiradimą.

Jau gan nuo senai Amerikos antropologai bando išaiškinti sau Amerikos indėnų paėjimo klausimą. Kodel tai svarbu? Jeigu būtų įrodyta, jog tarp indėnų ir kitų rasijų nėra jokio genetisko ryšio, tai visas klausimas nustotų reikšmės. Tąsyk mes žnotume, jog naujajame pasaulyje indėnai atsirado iš vystėsi nepriklausomai nuo likusios žmonijos. Bet taip nėra. Antropologijos, kalbotyros ir palyginamosios kultūros duomenys rodo, jog indėnai arba paėmė iš kurios nors rasės arba senovėj palaikė artimus santykius su kitų žemynų gyventojais. Jeigu taip, tai gilioje senovėje turėjo buti tarp žemynų kokie nors susisiekimo būdai, apie kuriuos Kolumbo laikais jau niekas nebežinojo. Dabar, žinoma, pats savaimė kyla klausimas—kokie buvo tie susisiekimo būdai? Kodel tas susisiekimas vėliau buvo nutrauktas?

Sulig prof. Wegenerio teorijos, senovėj žemynai jungėsi tarp savęs. Vėliau jie ėmė vienas nuo kito toltinti. Tuo būdu susisiekimas sausžemiu tapo nutrauktas ir Amerikos žemynas izoliuotas (atskirtas).

Dr. Ales Hrdlicka iš Smithsonian Institution specialiai buvo nuvykęs į Aziją tyrinėti Si-

biro gyventojai. Jis surado, jog tarp tenyškųjų gyventojų ir Amerikos indėnų yra labai daug panašumo. Dar 1787 m. Thomas Jefferson pareiškė tą nuomonę, jog indėnai yra tos pat kilmės, kaip ir kai kurie Azijos gyventojai. Nuo to laiko daug kas patirta ir sužinota. Šiandien beveik visi žymesnieji Amerikos antropologai mano, jog indėnai paėmė iš Azijos.

Įsitikinimas apie indėnų aziatikišką kilmę atkreipė mokslininkų dėmesį į tas vietas, kur tarp Amerikos ir Azijos yra mažiausi distancija. Viena tokių vietų yra Alaska, kuri randasi gan netoli nuo Kamčatkos.

Alaska lyginasi vienam trečdaliui Jaungtinių Valstijų ploto. Tai milžiniška teritorija visai mažai tėra iširta. Jos gyventojai susideda iš 27,000 indėnų, eskimų bei maišytų padermių ir 30,000 baltodžių. Be to, randasi dar keli šimtai japonų, kiniečių ir negrų. Salį randasi laug miškų ir tundry, kur beveik nėra galimybės žmogui apsigyventi. Vietos gyventojai ir baltodžiai daugiausia gyvena prie vandens.

Iš upių pirmą vietą užima Yukon, kuri prasideda Kanadoj ir bėga skersai Alaskos. Tai viena įspudingiausių upių pasaulyje.

Nuo senų laikų apie Yukono vidurį gyveno indėnai, o toliau vakarus eskimai. Šiandien trynų indėnų tėra tik keli šimtai; likusieji gyventojai, — tai indėnų-eskimų mišinys. Kiek geriau dalykai stovi su eskimais: jie lėčiau nyksta, negu indėnai.

Netoli upės galima rasti nemažai taip vadinamų "mirusių kaimų". Apie vienu kaimų vranikimą dar atsimena kai kurie senieji gyventojai; kiti gi pranyko taip senai, jog niekas neatsimena, kada jie egzistavo. Vienok iškasenos aiškiai parodo, jog kadaisia čia kaimų buta. Iki šiol mažai dar tie "nebeegzistuojantys kaimai" yra iširti. Tiesa, buvo pasiųstos kelios ekspedicijos. Bet tai ik pradžia.

Kiek daugiau yra iširta Kamčatka ir gretimai esantys kaimės plotai. 1897 m. American Museum of National History uorganizavo ekspediciją į aturrintą Azijos dalį (Komatka, Aleutų salas, pietinę Alaską ir t.t.) Prie ekspedicijos prisidėjo trys rusų mokslininkai: Vl. Bogoraz, Dr. Joelson ir jo žmona. Bėgiu kelių metų jie studijavo tenyškųjų gyventojų kalbas. Pasirodė, kad tarp indėnų ir aziatinių kalbų yra šioiko tokio bendrumo. Pavyzdžiui, žodžiu k un taip indėnai, taip ir kai kurie Azijos gyventojai vadina ugnį. Vo o kaip pas vienus, taip ir pas kitus reiškia penkis. 1924 m. V. Bogoraz pasauliniame amerikonių kongrese padarė pranešimą, kur jis įrodinėjo, jog gilioj senovėj eskimai ir indėnai atvyko iš Azijos į Ameriką per Kamčatką ir Alaską. Šis nurodė į panašumą mitų, legendų ir prietarų. Kai kurios indėnų legendos yra lygtai tokios pat, kaip ir Azijos gyventojų.

Įdomu pažymėti dar ir tai, jog indėnai turi legendą apie visuotinį tvaną. Kita legenda kalba apie Babelio bokštą. Sulig tos legendos, pasakiškas herojus Vodanas pasiryžo pastatyti bokštą, kuris siektų dangų. Galingoji Dvasia įtuzė ant Vodano ir užleisus perkuoti, kuris sudauzė bokštą. Po to Vodanui buvė įsakyta vykti į dabartinę Meksiką. Vodano šimtai pradėjė įvairiomis kalbomis kalbėti ir išsisiklaidė po visą pasaulį.

Tai dar ne visa. Tyrinėjimai parodo, jog kai kurių Azijos gyventojų ir indėnų papročiai yra labai panašūs. Jukatano iškasenos (maja indėnų civilizacija) sakte sako, jog tarp indėnų ir kitų pasaulio kraštų kadaisia turėjo buti susisiekimas.

Štai kodel daugelis mokslininkų yra linkę manyti, kad indėnai yra įsigavę į Ameriką iš Azijos. Vadinasi, jie yra azitinės kilmės. Dr. Hrdlicka mano, jog patogiausi įsigavimo vieta buvo Alaska. Iš ten Kamčatka ir dabar netoli randasi. O senovėj Kamčatka su Alaska turėjo susisiekti. Taip dalykams esant Azijos gyventojams, žinoma, buvo nesunku emigruoti į Ameriką. Kiek ta teorija yra teisinga, — kol kas tikrai negalima pasakyti. Nuodugnesnis Alaskos tyrinėjimas turės žymiai prisidėti prie indėnų atsiradimo Amerikoje problemos išaiškinimo.—K. A.

Trynimas Pagelbsti

Trynk tą pačią vietą kur skauda! Trynk, trynk, trynk iki oda įkais ir pasidarys raudona ir pajusite tą malonę šilumą to seno patikėtinio šeimyninio linimento!

PAIN-EXPELLER

Jis buvo ir yra naudojamas palengvinimui reumatiškų skausmų; sunaikinimui apsirėkiusių persalimų ir nurašimui ir sustiprinimui pailsusių, skaudamų muskulų. 35c.—vaistinėse—70c. F. AD. RICHTER & CO. Berry & So. 5th Sts. Brooklyn, N. Y.

PINIGAI TELEGRAMU LIETUVA. Išmokama Amerikos Doleriais į 4-5 dienas. Musų Kainos: \$5.00 kainos \$6.15, 10.00 11.25, 15.00 16.35, 20.00 21.45, 25.00 26.55, 35.00 36.70, 50.00 51.90, 75.00 77.50, 100.00 103.00, 200.00 204.50, 300.00 306.00, 400.00 407.50, 500.00 509.00. Jokių kitokių ekstra mokesčių nebus ir pinigai bus išmokėti per telegramą. METROPOLITAN STATE BANK. 2201 W. 22nd Street Chicago, Ill. Val.: Kasdien nuo 9:00 iki 4:00. Utarninkais ir Subatomis 9:00 iki 8:30 valandą vakare.

DR. K. DRANGELIS DENTISTAS. 4193 Archer Avenue Brighton Park. Valandos nuo 9 iki 12 ir nuo 2 iki 8 vak. Seredomis pagal sutartį. Ofiso Tel. Lafayette 5820. Rezidencijos Tel. Lafayette 6792.

Lietuviai Daktarai

DR. A. J. BERTASH. 3464 So. Halsted St. Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po pietų ir 6 iki 8 vakare. Res. 3201 So. Wallace Street.

A. MONTVID, M. D. 1579 Milwaukee Ave., Room 209 Kampas North Ave. ir Robey St. Valandos: 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vakare. Tel. Brunswick 4983. Namų telefonas Spaulding 8633. Ultravioletinė šviesa ir diathermia.

DR. S. BIEZIS. Gydytojas ir Chirurgas. 2201 West 22nd Street (Cor. Leavitt St.) Val.: 1-4 ir 7-8; Ned. 10-12 r. Rezidencija: 3114 West 42nd St. Tel. Lafayette 4988. CHICAGO, ILL.

DR. MARGERIS. 3327 So. Halsted Street Tel. Boulevard 8483. Valandos: 10-2; 5-9. Sekmdieniais: 10-2.

DR. S. A. BRENTA. Ofiso Valandos: 9 iki 12, 1 iki 3 diena, ir 6:30 iki 9:30 vakare. 4608 S. Ashland Ave., Netoli 46th St. Chicago, Ill.

A. K. Rutkauskas, M.D. 4442 So. Western Ave. Tel. Lafayette 4146. Valandos: nuo 9 iki 11 v. ryto, nuo 6 iki 9 val. vak.

A. L. Davidonis, M. D. 4910 So. Michigan Ave. Tel. Kenwood 5107. Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryte, nuo 6 iki 8 val. vakare.

DR. M. T. STRIKOL. GYDYTOJAS IR CHIRURGAS. 4601 So. Ashland. Tel. Boulevard 7820. Res. 6641 So. Albany Ave. Tel. Prospect 1930. Ofiso valandos: 2-4, 6-8. Nedėlioj 10 iki 12 d.

DR. MARYA DOWIAT-SASS. 1707 W. 47th St. Valandos nuo 8 iki 12 diena, nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų.

DR. C. Z. VEZELIS. LIETUVIS DENTISTAS. 4645 So. Ashland Ave. Ant Zaleskio Aptiekos CHICAGO, ILL.

DR. A. J. KARALIUS. Gydytojas ir Chirurgas. 3303 S. Morgan St. Chicago, Ill. Tel. Boulevard 2160. Valandos: Nuo 9 iki 12 val. dienos ir Nuo 6 iki 9 valandai vakare.

DR. P. Z. ZALATORIS. GYDYTOJAS IR CHIRURGAS. 1821 So. Halsted St. Chicago, Ill.

DR. I. E. MAKARAS. GYDYTOJAS IR CHIRURGAS. 10748 So. Michigan Ave. Valandos: 2-4 diena; 6:30-8:30 vakare. Ofiso Telefonas Pullman 1193. Namų Telefonas Chesterfield 0578.

D-RAI ŽILVIČIAI. P. ŽILVITIS Gydytojas ir Chirurgas. M. ŽILVITIS Dentistas. 9243 So. Halsted St. Ofiso Tel. Boulevard 7179. Res. Telefonas Hemlock 2615.

L.S.S. ŽINIOS

Oficialinis Lietuvių Socialistų Sąjungos Skyrius, eina kartę savaitėje, Ketvirtadieniais

Gruodžio 16, 1926

Eilinis No. 189

L.S.S. Pildomasis Komitetas:

- J. J. Ceponis, 4138 Archer Ave.
- J. Smotelis, 10604 Edbrooke Ave.
- A. Vilis, 2241 N. Western Ave.
- J. Vilis, 2135 N. Spaulding Ave.
- M. Jurgelionienė, 1739 S. Halsted St.
- P. Grigaitis, 1739 So. Halsted St.
- A. Grebelis, 10225 Perry Ave.
- visi Chicago, Ill.

L.S.S. VIII Rajono Centro Komitetas:

- Pirminkas — K. Baronas, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
- Sekretorius — A. Jusas, 3959 Archer Ave., Chicago, Ill.
- Finansų Sekretorius — G. Mankus, Chicago, Ill.
- Kasierius — A. Lekavičius, 2404 W. Division St.
- Knygtis — A. Vilis, 2241 N. Western Ave.
- Nariai — Ona Banienė ir F. Skamarakas.

LIETUVIŲ DARBININKŲ LITERATūros DRAUGIA (L.D.L.) Centro Sekretorius — K. Matuliaskas, 515 Carrollton Ave., Baltimore, Md.

Darbininkų Judėjimas Latvijoje

Lietuvos profesinių sąjungų Centro Biuras, norėdamas arčiau susipažinti su darbininkų judėjimu kaimynų šalyse, pasiuntė pas artimuosius kaimynus latvius delegaciją, susidedančią iš J. Paplauskio, B. Strolio, J. Kedžio, A. Šulaičio, K. Markovo ir V. Galinio. Spalio 26 d. ji iškeliavo Rygą.

Pagrįžus delegacijai iš kelionės, drg. Paplauskas šitaip aprašė savo įspūdžius, patirtus Latvijoje:

Ligonių kasos
Visoje Latvijoje yra 42 ligonių kasos. Kasos turi 150,000 narių ir jų šeimynų 80,000, taigi iš viso ligonių kasos teikia pagalbos 230,000 žmonių. Ligonių kasos turi 10 vaistinių, iš kurių Rygoje randasi 5. Viena didžiulė vaistinė (didžiausia Latvijoje) per dieną praleidžia apie 1500 receptų. Suprantama, kad vaistai ligonių kasų nariams išduodami visi veltui.

Pačioje Rygoje randasi 16 ligonių kasų. Didžiausia yra Bendra ligonių kasa, kuri turi 22,000 narių darbininkų ir 18,000 jų šeimynų. Ši kasa turi Rygoje savo puikų 6 aukštų namą. Jame telpa centralinė ligonių kasų sąjunga, ligonių kasų bibliotekos bendros ligonių kasos raštinės, biuras, ambulatorijos ir įvairūs kabinetai (rentgeno spindulių, dirbtinių saulės spindulių, dantų gydymo, masažo ir t.t.), kurie įrengti tik ką išrastas medicinos mokslo įrankiais.

Ligonių kasų sąjunga užlaiko plaučių ligoniams 2 sanatorijas. Vienoje iš jų, "Priedainė", apie 15 kilom. nuo Rygos, pajury teko mums apsilankyti. Sanatorija užima 3 aukštų namą, turi 18 lovų. Kambariai aukšti, šviesūs. Ligoniai gulio 1-2 kambarių. Turi bendrą salę, sodelį pasivaikščioti ir kitus patogumus. Sanatorija įrengta naujoviškiausiai. Prie stiklo kavos, kuria maloniai pavaisinta mūsų delegacija, vedėjas šios sanatorijos papasakojo visas sanatorijos ligonių gyvenimo smulkmenas. Didesnė sanatorija randasi prie Liepojaus, kur telpa daugiau kaip 100 ligonių.

Iš ligonių kasų darbininkai gauna dovanai gydymą ir piniginę pašalpą ligos metu. Ir štai ištas milžiniškas organizacijas ir jų įstaigas Latvijos darbininkai sukūrė per 4 metus.

Profesinės sąjungos

Latvijos prof. sąjungos susijungusios į savo Centro Biurą. Čia įeina 17 prof. sąjungų su 16,679 nariais. Iš jų didžiausios šios sąjungos: gelžkelių darbininkų—4559 nariai, spaustuvių—2336, jurininkų—2400, bendra prof. s-ga—2575, laukų darbininkų—904, pašto, telegrafo ir telefono tarn.—1300, kitos mažesnės. Profesinės sąjungos leidžia šiuos laikraščius: Centro Biuras—"Ar-dovnieks"—2300 egz. ir "Trudovaja Zina" (rusų kalba) 1500 egz., savaitiniai, gelžkelių s-ga—"Dzelscelnieku Vestnesis" ("Gelžkelių žinios") dvisa-

vaitinis žurnalas—3500 egz., paštininkų s-ga—mėnesinis laikraštis "Vestnesis" ("Žinios")—1500 egz., spaustuvių dvisavaitinį "Latvijas Gramaturnieks"—2300 egz., laukų darb. prof. s-ga "Lauku Darbs" ("Laukų Darbas") savaitinis, išleina 2300 egz. Centro Biuras ir beveik visos sąjungos turi savo butus ir susirinkimams sales. Vidurinius susitvarkymas sąjungų puikus: nario mokymas apmokamas reguliariai, susirinkimai lankomi yra draugiška disciplina. Dauguma prof. sąjungų turi streikų, nedarbo ir nelaimingiems atsitikimams pašalpų fondus. Jokie komunistai nei kitokie rėksniai sąjungose pritarimo neturi.

Socialdemokratų partija

Latvijos darbininkų politinę jėgą sudaro socialdemokratų partija, kuri turi didžiausios įtakos darbinukuose. Narių yra 4,000. Seime turi 33 atstovus iš 100. Puikiai sutvarkyta sporto sąjunga, turi 4,000 narių ir 70 skyrių visoje Latvijoje. Sporto organizacija pasidalinusi į sekcijas: futbolo, karinė, jaunųjų pionierių ir k. Karinės sekcijos uždavinys apsaugoti darbininkų organizacijas susirinkimus, demonstracijas ir t.t. nuo užpuolimų fašistų, komunistų ir kitokių darbininkų priešų. Ir labai dažnai kokiam nors triukšmadariui tenka susipažinti su proletariu sporto kumščiu, arba net ir lazda. Rinkimų metu sportin. platina agitacinę literatūrą. Jaunųjų pionierių nuo 6 iki 18 metų yra iki 500. Jie auklėjami profesinėje dvasioje ir užaugę tampa susipratusiais socialdemokratais. Gražu matyti, kaip toks vaikutis, prisisekęs savo organizacijos geležinį ženklą, įrašiai žingsniuoja mieste. Sociald. turi savo spaustuve, kurioje dirba apie 40 žmonių. Be to, darbininkai turi liaudies namus, darbininkų universitetą, pačioje Rygoje yra didelis vartotojų kooperatyvas, kooperatyvinė darbininkų valgykla ir kelios didelės salės susirinkimams ir vaidinimams.

Iš to trumpo aprašymo matyti, kaip gražiai mūsų draugai latviai darbininkai tvarkosi. Per šias dvi dienas delegacija apžiūrėjo daugumą paminėtų organizacijų įstaigų ir nors paviršutiniai susipažino su jų darbu ir tvarka. Paskutinę dieną bendrame posėdyje delegacijos su Latvijos prof. s-gų Centro Biuru padarėme pranešimą apie profesinio judėjimo buklę Lietuvoje ir iš klausėme tokio pat pranešimo draugų latvių. Lankydamiesi po įstaigas visur sutikdavom širdingą priėmimą ir norą mums padėti savo patyrimais. Vedėjai ligonių kasų, sanatorių, spaustuvių, redakcijų ir t. t. maloniai sutikdavo mums parodyti jų prižiurimas įstaigas ir smulkiausiai paaiškindavo šios rūšies literatūrą. X. 27 vakare prie bendros vakarienės, su ruoštos draugų Latvijos darbininkų mūsų delegacijai pagerbti ir kurioje dalyvavo 17 prof. sąjungų ir daug Seimo socialdemokratų frakcijos atstovų, dar kartą pasidalėme įspūdžiais ir nuomonėmis iš darbininkų

klasės kovų ir organizacinio darbo. Palydėti į stotį sėdome į traukinį ir, draugams latviams šaukiant "brivi sveiks", palikome Rygą.

Kaip Revoliucionierius Virto Monarchistu

Lenkijos socialistinis judėjimas pakrypo į naujas vėzes. Socialistai, kurie per ilgus metus veikė bendrai su Pilsudskiu, dabar viešai paskelbė jam kovą ir perėjo griežton opozicijon prieš valdžią.

Pilsudskis Lenkijos socialistams jau senai buvo sunki našta, bet artimi jo ryšiai su partijos vadais sulaukydavo partiją nuo persiskyrimo su juo. Juozas Pilsudskis, kaip žinoma, savo jaunystėje buvo socialistas ir vienas Lenkijos socialistų partijos steigėjų. Jisai buvo energingas vadai ir veikliai dalyvaudavo slaptam partijos veikime. Ypatingai jisai pasižymėjo savo pastangomis sklėisti nelegalią socialistų literatūrą: jisai buvo uoliausias laikraščio "Robotnik" platintojas.

Didžiojo karo metu Pilsudskis organizavo lenkų legionus kovai už Lenkijos nepriklausomybę. Šitas darbas jam sekėsi labai gerai, ir karo amatas, ma-

tyt, apuko jam galvą. Socialistinius principus jame visai vis labiaus pradėjo nustelbti nacionalizmo ir militarizmo idejos.

Ilgą laiką ir Lenkijos socialistai sekė paskui Pilsudskį. Ji užsikrėtė nacionalizmu ir rėmė maršalo karo žygius prieš kaimynų tautas. Bet Pilsudskis krypo vis labiau ir labiau reaktininkų pusėn. Jisai pradėjo niekinti parlamentarizmą ir švajoti apie karinės diktatūros įsteigimą. Pagaliau, jisai sustudėjo su monarchistais.

Aišku, kad šiton pusėn jį stumė jo liguista ambicija, kuri pastaruoju laiku ėmė reikštis visai neapdengtoje formoje. Taip jisai pareikalavo, kad parlamento atidarymas įvyktų ne parlamento rumuose, bet jo palociuje: seimo ir senato nariai turj atvykti pas jį ir, kai jisai skaitysias savo pranešimą parlamentui, atstovai turj stovėti stati. Socialistai ir kiti demokratinio nusistatymo atstovai tam maršalo reikalavimui pasipriešino. Tuomet Pilsudskis liepė pašalinti iš parlamento salės kėdes atidarymo sesijai, idant atstovai vistiek negalėtų sėdėti, kai jisai kalbės. Daugelis atstovų, tuo pasipiktinę, visai nedalyvavo parlamento atidaryme.

Iš savo kabinetą maršalas pradėjo skirti ministeriais aršau-

siaus atžagareivius, tarp kitų — paskilbusį monarchininką Meistavičių iš Vilniaus krašto. Europos spaudoje buvo daug rašyta ir apie tai, kad Pilsudskis dalyvavo stambiausiųjų Lenkijos bajorų suvažiavime, kuris įvyko Janušo Radzivilo dvare. Tenai buvė tartasi apie monarchijos atsteigimą Lenkijoje.

Siekdamas asmeninės diktatūros, lenkų maršalas neseniai išleido įsakymą, visiškai panaikinantį spaudos laisvę. Jisai mėgino tą savo įsakymą pervaryti ir seime, kad jį padarius nuolatiniu įstatymu, bet, kaip girdėt, seimo dauguma jį atmetė.

Tai taip iš revoliucionieriaus Pilsudskis pavirto didžiausiu reaktininku. Šita jo "evoliucija" atstumė nuo jo socialistus. Iš senesniųjų socialistų vadų, tik Moračevskis dar pasiliko jo draugu. Bet socialistų partija pareikalavo, kad Moračevskis pasitrauktų iš valdžios, o kai jisai atsisakė, tai partija priverė jį rezignuot iš seimo.

Nusikračiusi Pilsudskio, Lenkijos socialistų partija dabar galės daug laisviau ginti darbininkų reikalus ir atitaisyti tas klaidas, kurias jį darė iki šiol. Del socialistų "pilsudskiaivimo" darbininkų judėjimas Lenkijoje yra labai susilpnėjęs. Reikia tikėtis, kad dabar jisai ims atsigausti.

Grand Rapids, Mich.

Lietuvių Socialistų Sąjungos 51 kuopa savo susirinkime išrinko 1927 metams valdybą iš šių draugų: A. Kauskas organizatorium (1435 Broadway Ave.) ir J. Smilgius sekretorium ir išdinininku (1421 Broadway). Kuopa paskutiniu laiku šiek-tiek paugėjo nariais. —J. Smilgius.

Chicago, Ill.

Cook kauntės socialistų partija ateinančiam pavasariui nominavo kandidatu į miesto mayorus drg. George Koop. Į miesto klerkus tapo nominuota Daniel A. Uretz, į miesto išdinininkus—John T. Whitlock. George Koop yra spaustuvis darbininkas, priklausąs unijai No. 16. Jisai yra vienas seniausiųjų socialistų Chicagoje.

L. S. D. P. SUVAŽIAVIMAS

Sausio mėn. 2, 3 ir 4 dd. įvyks Kaunė Lietuvos socialdemokratų partijos suvažiavimas. Sausio 5 ir 6 d. bus socialdemokratinio jaunimo organizacijos, "Ziežirbos" suvažiavimas.

Garsinkitės Naujienose

Nupirkit jam ką nors devėjimui Kalėdoms

K. ANDRIJONAS
1735 So. Halsted St., Chicago

LIETUVON

Zemos nupigintos kainos trečios klesos iki Kaunui ir atgal \$203.00 iki \$215.00 žiurint koku laivu. Iki Klaipėdos \$181.00 iki \$186.00.

Suv. Valstijų įstatymai paveltija Tamstai paviešėti savo giminėje vienu metu ir sugrįžti į Suv. Valstijas liuosai neįskaitant kvoton.

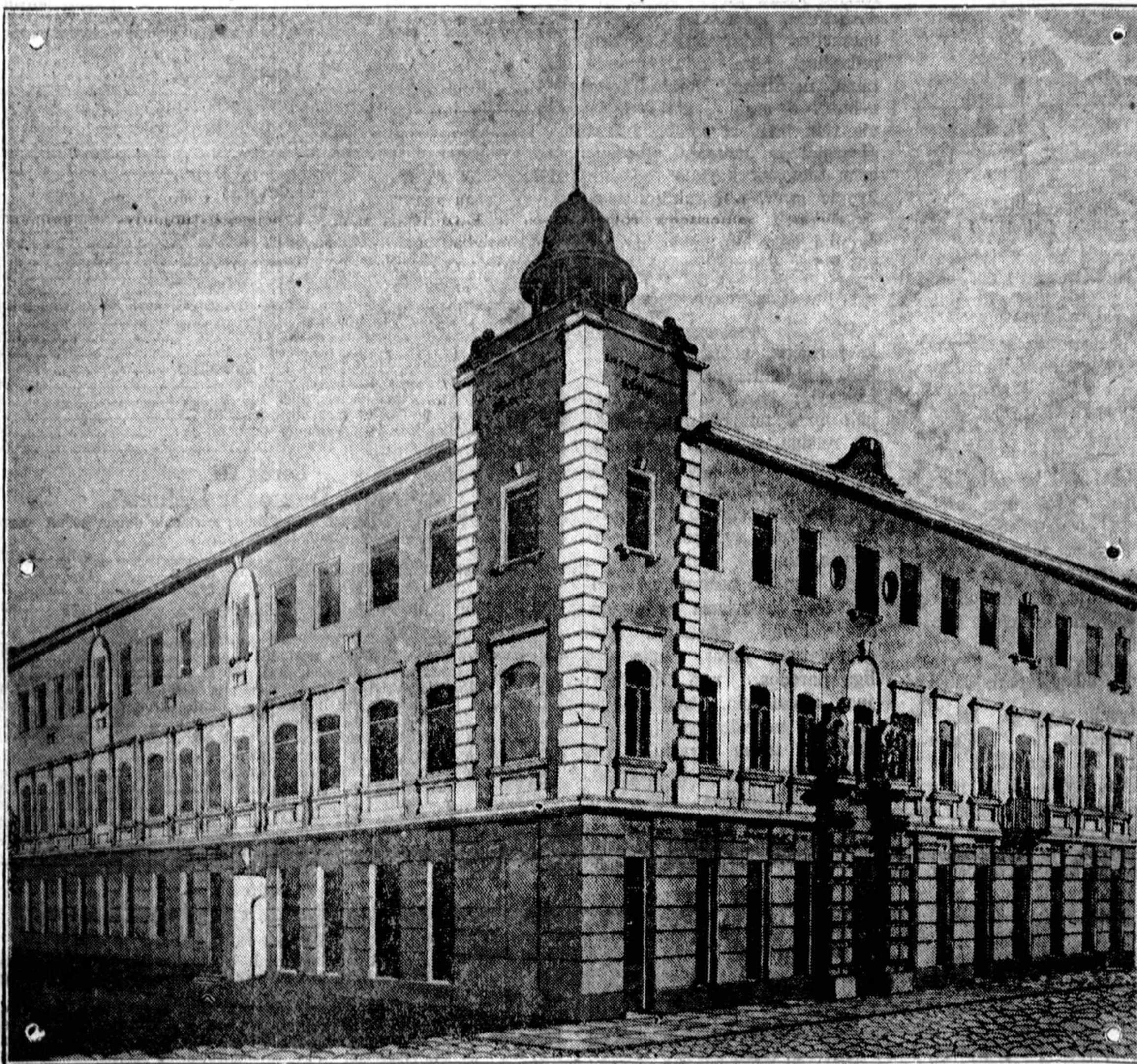
Mūsų dideli laivai milžiniai, kaip MAJESTIC, didžiausias pasaulyje, OLYMPIC, HOMERIC, LAFLAND, BELGENLAND, PENNLAND (ex-Pittsburgh), ZEELAND, ARABIC siulo greitą kelionę į Cherbourg, Southampton, Antwerp. Daug laivų išplaukia kas savaitę.

Visi mūsų 3-čios klesos keleiviai gauna atskirus kambarius dviejiems, keturiems ar šešiams žmonėms. Patogumai, puikus maistas ir mandagumas.

Kreipkitės prie mus vietinių agentų arba

WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
127 So. State St. Chicago, Ill.

Stai Jums Pelno Šaltinis

Vienas iš tvirčiausių Lietuvos Bankų siulo jums devynius nuosimčius į metus už indėlius. Nereikia laukti nė pradžios metų, ar pradžios mėnesio — pasidėk savo pinigus šiandie, ir už keletos dienų pradės jums plaukti pelnas; o metams sukakus gausite savo pinigus atgal, kartu su nuosimčiais.

DEL INDELIŲ KREIPKITES Į

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street

Lietuvos Koperacijos Bankas

KAUNAS

LIETUVA

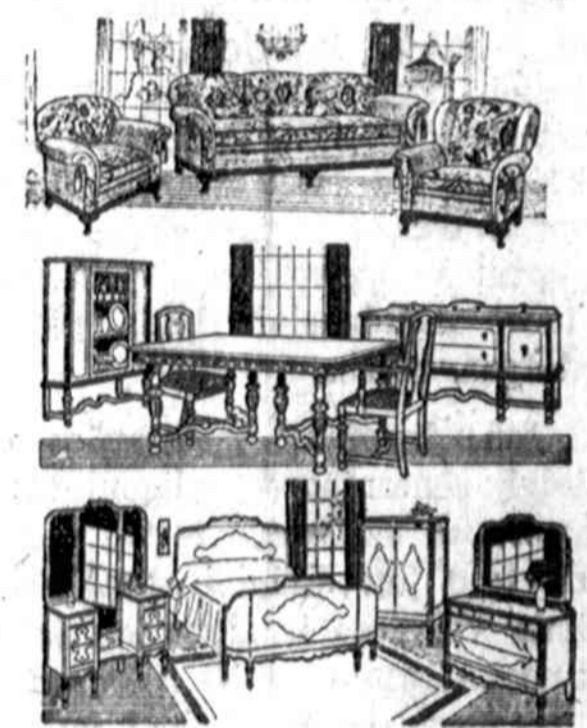
W. J. STANKUNAS

FOTOGRAFAS
Vestuvių, Grupių ir šeimynų Mūsų Special-akumas.

3315 South Halsted St.
Tel. Yards 1546
Res. Tel.
Beverly 2300

Reikalaudami RAKANDŲ

Lankykite Didžiausias Lietuvių Krautuves Chicagoje, THE PEOPLES FURNITURE CO.

Visuomet šiose Krautuves estis platus pasirinkimas Naujaušų Madų — geresnio pūdyrmo, Rakandų, Planų, Radiolų, Kaurų, Pečių, Plaunamų, Sluavamų ir Sluojamų mašinių. Ir vių kitų Namams reikmenų ir puošalų. Prekės užtikrintos, Kainos prieinamos. Patarnavimas mandagus; Lengvi mėnesiniai išmokėjimai.

Dvi Didelės Krautuves
The Peoples Furniture Company

1922-32 So. Halsted Street
Prieš 19th Place
4177-83 Archer Avenue
Kampas Richmond Gt.

Zonite

For Cuts and Wounds

Apsisaugokit užsikrėtimo! Gydykit kožną žaizdą arba įsibrėžimą su šiuo nuodijarciniu antiseptiku. Zonite užmuša bakterijas. Ir išgydo.

CHICAGOS ŽINIOS

Miestas eina prie budavimo požeminių kelių

Chicago jau nuo senai kalba apie reikalingumą požeminių kelių (subway) bent vidurmiesty, kur yra didžiausias susigrudimas. Bet daugelis tam priešinosi, nes požeminiai keliai vidurmiesty nieko nepagalbės pakraščiams ir transportacijos nepagreitins, tik sumažins susigrudimą vidurmiesty, taip kad į vidurmiestį galės suvažiuoti daugiau žmonių, iš ko bus naudos tik vidurmiesty sankrovoms. Buvo patiekta daug planų, bet jie vis nuvedavo niekais, nes aldermanai labai norėjo balsuoti už požeminius kelius, kadangi tuo jie nusidėtų prieš savo vardų biznesierius, kuriems rupi išlaikyti savo biznij ir nepaleisti jo vidurmiesty.

Dabar tečiaus ir miesto tarība priėjo prie priėmimo sumanymo praveisti požeminius kelius vidurmiesty. Miesto taribos transportacijos komitetas po ilgo svarstymo užvakar priėmė sumanymą praveisti požeminių kelių (subway) State gatvėje tarp 13 ir Chicago gatvių. Tas kelias yra skiriamas elevatoriams. Gatvekiams nutarta iškasti tunelį Washington gatvėje. Tas tunelis apjuosytas visą vidurmiestį. Jis prasidėtų nuo dabartinio tunelio po Chicago upe ir eity Washington gatve iki Michigan Ave., ten pasisuktų iki Jackson bulvaru, kuriuo eity iki upės, kur susijungtų su gatve esančiu po upe tuneliu Van Eurent gatvėje.

Komitetas taipjau nutarė įsakyti miesto advokatui Busch paruošti miesto taribai priimti patvarkymą, kuriuo remiantis galima būtų paskelbti varžytines ir pradėti požeminius kelius kasti. Taipjau įsakyta miesto advokatui priruošti ap-

skaitliavimą kiek tas darbas kainuos. Nedidelę dalį pravedimo požeminių kelių kaštų turės padengti namų savininkai palei tas gatves, kuriomis požeminiai keliai eis. Jie padengs tik nedidelę kaštų dalį, nors visai pripažysta, kad jų nuosavybės, pravedus tuos kelius, keleriopai pakiltų vertė. Visus kitus kaštus padengs miestas iš tam tikro fondo, į kurį gatvekių kompanija mokėjo po 55 nuos. savo gryno pelno.

Vėl keliamas Calumet priepilaukos klausimas

Miesto viršininkai vėl svarstą klausimą pastatymo industrinės priepilaukos prie Calumet ežero. Tas projektas buvo numarintas metai atgal, kada valstija atsakė leisti uostą statyti.

Dabar esą miesto viršininkai laikę kelis pasitarimus ir esą įsirodo, kad bus galima uostą įtaisyti. Tečiaus planų neskelbiama iki nebus užbaigtos derybos.

Pirmesniai projektui daugiausia priešinosi valstijos vandens kelių superintendantas Mulvihill. Todel norima iš naujo projekto pašalinti visus dalykus, kuriems jis priešinosi ir tada paduoti jam patvirtinti naują projektą.

Buvusiojo projektu, Nickel Plate geležinkelis apsiėmė pastatyti uostą ir praveisti dveju ir pusės mylių kanalą tarp Calumet ežero ir Calumet upės. Tai būtų kainavę geležinkeliai mažiausia \$600,000. Už tą jis turėjo gauti visas žemes, kurios taisyti uostą turėjo būti užpiltos (veik visas Calumet ežeras, paliekant tik kanalą laivams plaukioti). Mulvihill daugiausia priešinosi tam, kad \$600,000 nėra užtektinas atlyginimas miestui už užpiltas žemes, ypač kad užpiltas ežero būtų nemazai kainavęs.

Dabar rasta budus sumažinti užpildymo išlaidas ir yra vedamos naujos derybos su geležinkeliu apie padarymą naujos sutarties, kurią daugiau Mulvihill nebesipriešintų.

Chicago reikalauja platesnės savyvaldos

Chicago, remiama 70 kitų Illinois didesnių miestų, ketina pradėti smarkią kampaniją už platesnę savyvaldą, kad pats miestas galėtų kontroliuoti viešo aptarnavimo įstaigas — gaso, elektros, telefonų ir taipjau gatvekiarių ir elevatorių kompanijas.

Kad tai pasiekti reikalinga tuojaus, šį pavasarį, padaryti referendumą ir tik tada kreiptis į valstijos legislatūrą, kurioj Chicago kovą remis ir kiti miestai. Norint padaryti referendumą reikia tuojaus surinkti 200,000 parašų, tik tada klausimas bus pastatytas balsavimui. Referendumo priėmimas dar nėra galutinas žodis, nes tai skaitysis tik kaip patarimas valstijos legislatūrai. Jeigu nebus padaryta referendumo šį pavasarį, tai reikės laukti dar keturius metus, nes

tokį referendumą galima daryti tik mayoro rinkimuose. Dabartiniams įstatymams, miestas neturi teisės vesti derybas su viešo aptarnavimo įstaigomis. Tą teisę turi tik valstijos prekybos komisija ir legislatūra. Betgi konstitucija nusako, kad reikia gauti miesto sutikimą gatvekiariams vartoti miesto gatves. Miestas gali sutikti ar nesutikti, bet daugiau jokių teisų neturi, jei bent pats miestas išpirtų tas kompanijas.

Bankieriaus Schlesinger laidotuvės

Laidotuvės R. J. Schlesinger, direktorių pirmininko Peoples Stock Yards State Bank, didžiausio Town of Lake banko, įvyko perėitą pirmadienį iš Lain and Sons koplyčios, 316 W. 63 St. Palaidotas jis Cedar Park kapinėse. Mirė jis perėitą penktadienį.

Schlesinger gimė 1863 m., Čechijoje. Atvyko Chicago dar budamas jaunas. Turėjo biznij prie 47 ir Ashland gatvių, kur įgavo plačią pažintį ir didelį žmonių pasitikėjimą, kuris jam daug pagelbėjo įėjus į bankinį biznij. Jis buvo vienas iš organizatorių Peoples banko ir vienas iš geriausiai žinomų Chicago bankierių.

Atėmė \$7,500 vidurmiesty

Trys plėšikai prie Wells ir Lomax gatvių, vos už keių žingsnių nuo policisto, užpuolė du kriaucių firmos M. Born and Co., 540 So. Wells St., pasiuntinius, kurie nešė į banką \$7,500 firmos pinigų, išvogė juos pasodindami į savo automobilį, apiplėšė ir nuvežė prie Taylor ir Desplaines gatvių juos iš savo automobilio išmetė.

Šuo išgelbėjo

Harry Parshall, sargas United Dairy Co., 2141 Lawrence Ave., miegojo antrame aukšte, kada į rastiņę įsigavo plėšikai ir ėmė daužyti seifa. Parshall šuo pradėjo loti ir sargą išbudino. Jiems nulpus žemyn plėšikai pabėgo. Bet jiems beveik jau buvo pasisekė įsilaužti į seifa.

Šaltis tebesitėsia

Zero šaltis, kuris prasidėjo prieš porą dienų vis dar tebesitėsia. Šaltis apima veik pusę Jungt. Valstijų ir vietomis siekia net 38 laipsnius žemiau zero (Minnesotoj), bet Chicagoje šaltis nebuvo dačjęs žemiau zero. Tečiaus niekuriuose priemiesčiuose buvo pasiekę 3 laipsn. žemiau zero. Del šaltio jau žuvo 20 žmonių. Chicagoj žuvo trys žmonės. Chicagoj laike šalčio budavo po šimtais ar daugiau gaisrų į dieną, daugiausia nuo perdaug prikumant krosnių. Ėl šiandie, kaip pranašauja oro biuras, bus šis apsiniaukę ir biskį šilčiau. Tečiaus atodregio dar negalima ir tikėtis. Dabartinis šaltis yra atėjęs iš Alaskos.

Dar trys žmonės sušalo

Užperėita naktis buvo šalčiausia šią žiemą, nes šaltis 7 val. ryte (vakar) buvo pasiekę 3 laipsnius žemiau zero (naktį prieš tai šaltis buvo pasiekęs tik zero). Bet niekuriuose, priemiesčiuose palei ežerą, šaltis buvo pasiekęs net 8 laipsnius žemiau zero.

Užvakar sušalo dar trys žmonės, taip kad ikišiol nuo šalčio Chicagoj žuvo jau penki žmonės.

Neidentifikuotas žmogus apie 50 m. amžiaus, rastas sušalęs gatvėje prie 81 ir Cottage Grove gat. Kitas neidentifikuotas darbininkas rastas sušalęs dviejų kambarių flate 14 N. Curtis St. Manoma, kad jis sirgo ir delei silpnumo negalėjo prisieškauti jokios pagalbos, taip ir sušalo šaltuose kambariuose. Walter Thomas 50 m., 2211 S. Dearborn St., rastas sušalęs šantėj užpakaly savo namo.

Vargas tarp bednuomėhės yra labai didelis ir labdarybės draugijos yra užverstos maldavimais pagalbos. Daugiausia maldaujama tuojaus suteikti nors truputį anglių ir maisto. Vargą didina bedarbė, kuri yra jaučiama mieste. Labdarybės organizacijos stengiasi suteikti nors pirmąją, reikalingiausią pagalbą, bet ir tai ne visur spėja, tiek daug maldavimų pagalbos turi.

Plėšikai nušovė policistą

Policistas Julian Bonfield liko nušautas vakar ryte dviejų negrų plėšikų, kurie buvo užpuolę University Extention Conservatory, 41 ir Langle gt., korespondencinė muzikos mokyklą. Mokyklos rastiņėj buvo apie 30 mergaičių, kurias plėšikai taipjau apkraustė, o vienos išnešė ir kailinius. Vienai mergaičių pašiekė pabėgti ir ji nubėgusi į Robinson Coal Co. rastiņę pašaukė policiją. Vienas gi anglių kompanijos darbininkas nubėgo gatvėn ieškoti policisto ir už kelių blokų suradęs policistą Bonfield atsivedė apiplėšimo vieton, kada plėšikai jau ėjo laukan. Jis liepė iškelti jiems rankas, bet tuo laiku vienas plėšikų sovė, nušaudamas policistą ant vietos. Kiti policistai atvyko tik už 20 minučių po jų pašaukimo.

Vėliau policija gavo žinią, kad vienas plėšikų yra pasislėpęs namuose prie 40 ir Vincennes gt. Nuvyko keli pulkai policistų su šautuvais ir bombomis, bet nieko ten perado.

SPORTAS

POZELA WISCONSINE

Šiandie Požela išvažiavo į Wisconsiną. Vakare jis risis Oshkosh, Wis., Armory B. Tai bus jo antros ristiņės toj vietoj. Lapkričio 17 pasiliks atmintina diena, nes Oshkoshė tą dieną jis laimėjo Wisconsinų čempionatą.

Rytoj (gruodžio 17 d.) Požela risis Sheboygan, Wis. (Calumet Hall), o nedėlioj po pietų Milwaukee (South Side Armory).

Porą žodžių apie Milwaukee. Prieš porą savaitių kažkoks žydelis rengė ten ristiņės ir garsino, kad risis lietuvių čempionas "Karl Ozello". Tai tik Poželos iškraipyta pavardė, nes tarp anglų jis yra žinomas kaip Požello. Tas "Ozello" buvo paguldytas du kartu.

To niekingo skymo tikslas aiškus: norima pakenkti Poželai. Kai kurie iš tiesų gali pamanyti, kad tai buvo Požela. Tuo tarpu Požela tą dieną buvo Chicagoj ir su niekuo nesirito. Jei kas pastebėtų, kad jo vardu prisidengė ristiņės visokie prigavikai, tai praneškite jam. Požela tuos prigavikus rengiasi imti už keteros, kad jie neapgaudinėtų publikos ir nežemintų jo vardą. —N.

VINCENTAS LAURINSKIS
Persikyrė su šiuo pasauliu Gruodžio 15 dieną, 3:30 valandą ryte, 1926 m., sulaukęs 42 metų amžiaus; gimęs Kauno rėdyboj, Tauragės apskrity, Tauragės parapijoj, paliko dideliame puldinime moterį Oną, po tėvų Zilaitė, sunų Juozapą, dukterį Julijaną, žentą Joną Šepetį, seserį Marijoną Banięnė ir švogeri Juozapą ir gimines. Kunas pašarvotas, randasi 6047 Massisot Ave., Clearing, Ill.

Laidotuvės įvyks Subatoj, Gruodžio 18 dieną, 7 val. ryte iš namų į Nekalto Prasiidėjimo Panelės švenčiausios parapijos bažnyčia, kurioje atsibus gėdulingos pamaldos už vėlionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Visi A. A. Vincento Laurinskio gimines, draugai ir pažįstami esate nuostabiškai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuludė liekame,
Moteris, Sunus, Dukitė,
Žentas ir Gimines

Laidotuvėse patarnauja graborius Eudeikis, Tel. Yds 1741

Paiknis savęs namie gydymas kurį gali vartoti bile kas prie kokios ripturos, didelės arba mažos

Nieko nekainuoja bandymas

Su riptura žmonės visoje šalyje yra nustebę tiesiog iš stebuklingų pasekmių iš labai paprasto būdo gydymo ripturą, kuris yra pasiunčiamas dykai, pareiklavus. Tai yra gera ripturų gydymo sistema, tai viena didžiausių palaimų del vryu, moterų ir vailej. Yra paskelbta kaip pasekmingiausias budas išrastas, diržai ir kiti palaikymai yra nereikalingi.

Nėra skirtumo kaip sunki būtų uptura, kaip ilgai ją turėt, ir kaip sunku ją buvo palaikyti, nėra skirtumo kiek rušių diržų jūs nešėjot, lai niekas nesulaikio jus nuo išgyjimo šio DYKAI GYDYMO. Jei jūs manot, kad jūs nedalis išsigydyti arba turit ripturą taip didelę kaip usų kupstis, ši gera sistema sukontroliuos ją ir užlaikys ją viduje, taip kad jūs nusistebėsit. Tas dalis kuno taip greit atiteisy kur ripturą išėjo, taip kad jūs greit galėsit siti dirbti kokį savo darbą, taip kaip nebūtumėt turėjęs ripturos.

Jūs galite dykai pabandyti šias puikias sutvirtinancias gyduoles, tiktai atsijunciant savo vardą ir adresą pas W. A. COLLINGS, Inc., 34-D. Coling Building, Watertown, N. Y. Nežuskit pinigų. Bandymas yra dykai. Rašykite dabar — šiandien. Gali jums išgelbėti nuo devėjimo diržo per visą amžiu.

Kraujo, odos, chroniškas

senas žaizdas, ligas rectal, slapas ligas vyrų ir moterų

Dr. J. W. Beaudette
VIRAVI ASHLAND STATE BANKO
1809 So. Ashland Ave.
Valandos:
Nuo 2 iki 4:30 ir nuo 7 iki 10. Nedėlioj nuo 2:30 iki 4:30 po pietų
REZIDENCIJA:
2226 Marshall Blvd.
TELEFONAS CRAWFORD 1480
TELEFONAS CANAI 0464

Simpatiškas — Mandagus — Geresnis ir Pigesnis Už Kitų Patarnavimas.

J. F. Eudeikis Komp.
PAGRABŲ VEDEJAI
Didysis Ofisas:
4605-07 S. Hermitage Av.
Tel. Yards 4741 ir 4040
SKYRIUS
4447 So. Fairfield Avenue,
Tel. Lafayette 0727
SKYRIUS
1410 So. 49 Ct, Cicero
Tel. Cicero 3794 ir 8094
SKYRIUS
3201 Auburn Ave., Tel. Blvd. 3201

Tel. Boulevard 4189

A. MASALSKIS
Graborius
Musų patarnavimas laidotuvėse ir tokiam reikale, visuomet estis sanžiningas ir nebrangus, todėl kad neturime išlaidų užlaikymo skyrių.

3307 Auburn Ave.
Chicago, Ill.

Phone Boulevard 5263
Privatiniai Anbulansai

I. J. ZOLP
Graborius ir Pagrabų Direktorius
Automobilių patarnavimas visokiems reikalams dieną ar naktį.
1646 W. 46th St., Chicago, Ill.

Phone: Boulevard 7814
Pristatome į viešas miesto dalis

S. Loveikis, Kvietkininkas
Nusikintos Kvietkos Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams Vainikams
3316 So. Halsted St., Chicago

Karolis Norkaitis
Paroduodu auksinius daiktus, taisat laikrodžius ir pritaikau akinius.
1850 W. North Ave.
Tel. Brunswick 9393
CHICAGO, ILL.

Look
to your health. Epsom Salts is still the best Physic—take it in small flavored tablets.

Knights' EPSOM SALTS COMPOUND IN TABLETS
At your druggist, 25c
The Knight Laboratories, Chicago

DR. VAITUSH OPTOMETRISTAS

LIETUVIŠ AKIŲ SPECIALISTAS
Palengvins akių įtempimą, kuris estis priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių aptemimo, neruotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso kreivas akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuo se atsitikimuose egzaminavimas da romas su elektra, parodantis mažiausias klaidas. Specialė stūda atkreipiama į mokyklos vaikus. Val: 10 iki 8 val. Nedėlioj 10 iki 1 val. p. p.
1545 West 47th Street
Phone Boulevard 7599

SERGANTI ŽMONES

Jei jūs turit sunkią kraujo ligą, silpnus nervus, ligas inkstų, uslės, užkrečiamas gas, šlapimo arba širdies ligas, pasirūpinkit su Dr. Ross tuojaus. Jei tos ligos nebus tinkamai išgydytos, paralyzės ar kita kokia liga gali išsivystyti.

DR. ROSS per tridešimtį metų besispecializuodamas įsigijo pilną supratimą šių ligų ir suteikia geriausį gydymą.

Cia nieko nėra viršžmogiško arba misteringo apie jo pasiekimą. Tai yra natūralė pasėkmė didžiausio mokytojo — PATYRIMO.

Serganti žmonės yra kviečiami prasinauti tokiu pačiu gydymu per Dr. Ross kur jis yra išgydęs tukstantus kitų.

MOTERYS su "socialėmis" ligomis, kraujo, užsikrėtimo ir chroniškių tubelių yra gydomas modernišku metodu. Dr. Ross turi pasitikėjimą pacientų kurie pripildo jo ofisą kasdien.

Dr. B. M. Ross
35 South Dearborn St.
Kampus Monroe St., Crilly Building
Imkite elevatorių iki penkto aukšto.
DVIDESIMTS PENKI METAI TAME PACIAME NAME.

Vyrų priėmimo kambarys 506. Moterų priėmimo kambarys 508. Ofiso valandos kasdien nuo 10 ryto iki 5 po pietų. Nedėlioimis nuo 10 ryto iki 1 po pietų. Pamedėiais, serodomis ir subatomis nuo 10 ryto iki 8 vakaro

Atsišaukit, Informacijos Dykai.

Ką reiškia tavo vakarykštis sapnas?

Žmonės sapnavo ir sapnuos, pasakojo savo sapnus kits kitam ir pasakos ir; pagalios, ar mes tikiname į sapnus ar netikiame, bet mums visiems yra nalonu, kada sapnuojasi geri sapnai ir, kad jie reiškia mums gerą. Mes visi vengiame neprišapnuoti kunigo, o jei prišapnuojame, jaučiamės blogai; bet mums miela sapnuoti apie gražią merginą, ar moteriai apie vyrą, ir kai mes tatau sapnuojame, mes jaučiamės gerai. Mokinkimės gyventi tokiu gyvenimu, kuriame sapnuotose tiktai geri sapnai; o išaiškinimui kas nakt sapnuojamu sapnų įsigykite naują, didelį, gražų, SAPNININKĄ, kuriame randasi išguldymai kelioikos tukstantų sapnų ir pagražiutu daugybe paveikslų. Kaina su pristumtu 75 centai.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

"NAUJIENŲ" KNYGŲ KATALOGAS

Pranešam visiems "Naujienu" skaitytojams, kad "Naujienu" įsteigė didelį knygyną, kuriame randasi visos reikalingiausios knygos lietuviams. Neturinti "Naujienu" knygų katalogo — malonėkite pranešti, prisijusime. Šiame kataloge rasite visas sau reikalingas knygas.

"NAUJIENOS"
1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

BILLY'S JUNGLE

Susikit pinigus per NAUJIENAS

